

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGÔ MẠNH CƯỜNG

ĐỔI MỚI CƠ CHẾ QUẢN LÝ
VÀ SỬ DỤNG VỐN ĐẦU TƯ CHO HẠ TẦNG GIAO THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60-34-01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Đỗ Anh Tài

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả luận văn

Ngô Mạnh Cường

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến các thầy, cô giáo đã tận tình truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong chương trình đào tạo Thạc sỹ quản lý kinh tế trong thời gian qua, đặc biệt là Phó Giáo sư Tiến sĩ Đỗ Anh Tài, người trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện Luận văn tốt nghiệp.

Tôi cũng xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp công tác tại Sở Giao thông vận tải, Sở Tài chính, Sở Kế hoạch đầu tư, Kho bạc Nhà nước tỉnh Thái Nguyên và các cơ quan, đơn vị liên quan đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi sưu tầm tài liệu và tham gia đóng góp ý kiến về chuyên môn trong quá trình nghiên cứu.

Tác giả luận văn

Ngô Mạnh Cường

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các ký hiệu, chữ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng	viii
Danh mục các hình vẽ, đồ thị.....	ix
Danh mục các phụ lục	x
MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Kết cấu của đề tài	4
Chương 1. TỔNG QUAN VỀ ĐẦU TƯ, QUẢN LÝ, SỬ DỤNG VỐN ĐẦU TƯ TỪ NGUỒN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Tổng quan về đầu tư và quản lý, sử dụng vốn đầu tư từ nguồn ngân sách nhà nước	5
1.1.1. Đầu tư và đầu tư xây dựng.....	5
1.1.1.1. Đầu tư	5
1.1.1.2. Đầu tư xây dựng	8
1.1.2. Quản lý vốn đầu tư xây dựng từ nguồn NSNN.....	11
1.1.2.1. Khái niệm, đặc điểm vốn đầu tư xây dựng từ nguồn NSNN	11
1.1.2.2. Nguyên tắc quản lý, sử dụng vốn đầu tư.....	12
1.1.2.3. Phân cấp quản lý đầu tư	13
1.1.2.4. Nội dung cơ chế quản lý, sử dụng vốn đầu tư xây dựng từ nguồn NSNN.....	16

1.2. Phương pháp nghiên cứu của đề tài	18
1.2.1. Thiết kế nghiên cứu.....	18
1.2.2. Địa bàn nghiên cứu	19
1.2.3. Đối tượng tiếp cận và phương pháp thu thập thông tin	19
1.2.4. Các chỉ tiêu phân tích.....	19
1.2.5. Cách tính toán các chỉ tiêu	20
Chương 2. THỰC TRẠNG ĐẦU TƯ VÀ QUẢN LÝ, SỬ DỤNG VỐN	
ĐẦU TƯ CHO XÂY DỰNG HẠ TẦNG GIAO THÔNG TỪ NGUỒN	
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	23
2.1. Đặc điểm kinh tế - xã hội tỉnh Thái Nguyên.....	23
2.1.1. Vị trí địa lý	23
2.1.2. Các chỉ tiêu kinh tế cơ bản	23
2.2. Tổng quan chung về hệ thống giao thông đường bộ và tình hình đầu	
tư xây dựng cơ sở hạ tầng giao thông đường bộ trên địa bàn tỉnh	25
2.2.1. Khái niệm và vai trò của giao thông vận tải	25
2.2.2. Khái quát về hạ tầng giao thông đường bộ tỉnh Thái Nguyên.....	26
2.3. Thực trạng quản lý vốn đầu tư cho hạ tầng giao thông từ nguồn	
NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	28
2.3.1. Phân cấp quản lý đầu tư	28
2.3.1.1. Thẩm quyền quyết định đầu tư	29
2.3.1.2. Thẩm định dự án đầu tư	31
2.3.1.3. Thẩm định thiết kế kỹ thuật thi công, dự toán công trình.....	33
2.3.1.4. Phân định trách nhiệm quản lý dự án.....	34
2.3.2. Nội dung, trình tự quản lý vốn.....	36
2.3.2.1. Lập kế hoạch và phân bổ vốn	36
2.3.2.2. Thanh toán vốn đầu tư	40
2.3.2.3. Quyết toán vốn đầu tư.....	43

2.3.2.4. Kiểm tra, thanh tra việc sử dụng vốn.....	44
2.4. Thực trạng sử dụng vốn đầu tư cho hạ tầng giao thông từ nguồn NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	46
2.4.1. Bố trí vốn đầu tư xây dựng hạ tầng giao thông.....	46
2.4.2. Chi phí GPMB trong TMĐT các dự án giao thông	49
2.5. Những ưu điểm và hạn chế, bất cập trong quản lý, sử dụng vốn đầu tư cho hạ tầng giao thông từ nguồn NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	58
2.5.1. Ưu điểm.....	58
2.5.2. Những hạn chế, bất cập.....	49
2.5.2.1. Hạn chế, bất cập trong quản lý vốn.....	59
2.5.2.2. Hạn chế, bất cập trong sử dụng vốn.....	60
2.5.3. Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập.....	60
2.5.3.1. Nguyên nhân khách quan.....	60
2.5.3.2. Nguyên nhân chủ quan.....	61
Chương 3. HOÀN THIỆN CƠ CHẾ QUẢN LÝ VÀ VIỆC SỬ DỤNG VỐN ĐẦU TƯ CHO HẠ TẦNG GIAO THÔNG TỪ NGUỒN NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	62
3.1. Định hướng đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng giao thông đường bộ giai đoạn 2011 - 2020 của tỉnh Thái Nguyên	62
3.2. Giải pháp hoàn thiện cơ chế quản lý và việc sử dụng vốn đầu tư cho hạ tầng giao thông từ nguồn NSNN trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	65
3.2.1. Hoàn thiện phân cấp quản lý dự án.....	65
3.2.2. Nâng cao năng lực chủ thể tham gia quản lý các dự án đầu tư xây dựng công trình giao thông	65
3.2.3. Hoàn thiện cơ chế lập kế hoạch, phân bổ, điều chỉnh kế hoạch vốn	66

3.2.4. Hoàn thiện công tác thanh, quyết toán vốn.....	67
3.2.5. Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán.....	68
3.2.6. Bố trí tỉ lệ vốn hợp lý cho đầu tư kết cấu hạ tầng giao thông trong nguồn chi NSNN hàng năm	69
3.2.7. Huy động vốn cho NSNN để phát triển hạ tầng giao thông	70
3.2.8. Quản lý chặt chẽ diện tích đất đã GPMB và hành lang an toàn giao thông	72
3.3. Điều kiện để thực hiện các giải pháp	73
3.3.1. Kiến nghị chung	73
3.3.2. Kiến nghị với UBND tỉnh.....	73
3.3.3. Kiến nghị với Sở Giao thông vận tải	75
3.3.4. Kiến nghị với các cơ quan tài chính địa phương	75
KẾT LUẬN	76
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	78
PHỤ LỤC	82

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

ATGT	An toàn giao thông
BTXM	Bê tông xi măng
BTN	Bê tông nhựa
CP, đá dăm	Cấp phối, đá dăm
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CSHT	Cơ sở hạ tầng
ĐTPT	Đầu tư phát triển
FDI	Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài
GPMB	Giải phóng mặt bằng
GTVT	Giao thông vận tải
GTĐP	Giao thông địa phương
HĐND	Hội đồng nhân dân
KHĐT	Kế hoạch đầu tư
KBNN	Kho bạc Nhà nước
NSNN	Ngân sách nhà nước
NS	Ngân sách
Nhu cầu SD	Nhu cầu sử dụng
MĐT	Mức đầu tư
ODA	Vốn hỗ trợ phát triển chính thức nước ngoài
QL	Quốc lộ
QLDA	Quản lý dự án
TMĐT	Tổng mức đầu tư
TPCP	Trái phiếu Chính phủ
UBND	Ủy ban nhân dân
XDCB	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Cơ cấu GDP tỉnh Thái Nguyên năm 2009, 2010.....	24
Bảng 2.2. Kết cấu mạng lưới giao thông đường bộ tỉnh Thái Nguyên năm 2006 và năm 2011.....	27
Bảng 2.3. Danh mục một số dự án giao thông có thời gian thi công bị kéo dài do chậm GPMB và thiếu vốn.....	39
Bảng 2.4. Vốn đầu tư từ NSNN cho giao thông tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2007 - 2010	47
Bảng 2.6. Danh mục một số dự án giao thông được bố trí kinh phí GPMB, đầu tư trong giai đoạn 2003 - 2013	49
Bảng 2.7. Tỷ trọng bình quân hàng năm giữa chi phí GPMB trên TMĐT của một số dự án giao thông đầu tư giai đoạn 2003 - 2013	50
Bảng 3.1. Tổng hợp nhu cầu sử dụng đất và vốn đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng giao thông tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020.....	64

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Biểu đồ 2.1. Tổng chi NSNN, đầu tư phát triển và đầu tư kết cấu hạ tầng giao thông tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2007 - 2010	48
Biểu đồ 2.2. So sánh giá trị TMĐT và chi phí GPMB của một số dự án giao thông điển hình giai đoạn 2003 - 2013	51
Biểu đồ 2.3. So sánh tỉ trọng chi phí GPMB trong TMĐT của một số dự án giao thông điển hình giai đoạn 2003 - 2013	51
Biểu đồ 2.4. Diễn biến giá đất ở trên một số tuyến đường trục chính địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2007 - 2012	54
Hình 2.1. Minh họa mặt bằng đất dành cho công trình giao thông	56